

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

 проф. Ігор Цепенда
«24» квітня 2023 р

ПРОГРАМА

Фахового іспиту

з музичної педагогіки

для зарахування на навчання за другим (магістерським) рівнем

014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

на основі ступеня бакалавра при прийомі на навчання у 2023 році

Розглянуто та схвалено
на засіданні Приймальної комісії
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника»
Протокол № 1 від 24.04. 2023 р.

Івано-Франківськ, 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою іспиту з музичної педагогіки є перевірка знань та відбір вступника для зарахування на навчання за другим (магістерським) рівнем напряму підготовки спеціальності **014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)** при прийомі на навчання на основі **бакалавра, спеціаліста** до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у 2023 році.

Фаховий іспит з музичної педагогіки складається із тестової частини та концертного виконання музичних творів, що передбачає володіння компетенціями, котрі здобуті освітніми компонентами першого бакалаврського рівня, або рівня спеціаліста.

Програма фахового іспиту з музичної педагогіки містить вимоги до виконання художніх концертних програм з фаху (профільного інструменту, сольного співу або диригування за вибором), усної анотації з програми обраних творів до виконання, критерії оцінювання концертного виконання програм, а також перелік теоретичних питань.

Абітурієнти, котрі вступають на бюджетну форму навчання, представляють програму з двох творів. Абітурієнти, які вступають на контракт, виконують один твір на вибір. Якщо абітурієнт подає заяву і на бюджет, і на контракт, він виконує 2 твори.

Наведений перелік жанрових вимог творів, які виносяться на вступне випробування, дає можливість вступнику найяскравіше проявити свої мистецькі музичні здібності й систематизувати знання щодо параметрів підбору концертної програми вступного випробування.

Критерії оцінювання сприятимуть:

- пошуку технічних і художньо-виразових можливостей творів для якісного виконання концертної програми вступного випробування та виявлення здатності до постійної та систематичної роботи, спрямованої на вдосконалення професійної музично-педагогічної майстерності, до наполегливого досягнення поставленої мети та якісного виконання роботи у професійній музично-педагогічній сфері;
- вміння вирішувати професійні завдання із застосуванням інформаційних технологій у професійній діяльності вчителя музичного мистецтва (за видами);
- нахилу до наукової рефлексії та гуманітарної експертизи проблем музично-педагогічної освіти; до розуміння еволюції культури та музичного

мистецтва, як відображення основних тенденцій суспільно-історичного розвитку країни.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Програма фахових вступних випробувань передбачає виявлення належного рівня професійної практичної підготовки (**концертне виконання програми на профільному інструменті або концертне диригування хором або сольний спів**) та теоретичної (усна анотація представлених творів до виконання, відповіді на теоретичні запитання з переліку) та художньо-творчих можливостей абітурієнта.

Програма комплексного фахового вступного випробування має на меті перевірити:

- рівень музично-виконавської майстерності, музичного мислення та загально-музичного розвитку;
- рівень оволодіння різними за стилем та формою інструментальних, хорових чи вокальних творів, сформованість виконавських навичок, що передбачає відповідний технічний рівень виконання, розкриття художнього змісту творів на основі глибокого прочитання нотного тексту, створення власної інтерпретації на основі набутого виконавського досвіду;
- оволодіння навичками виконання поліфонії, творів великої форми та п'єси;
- рівень володіння музичним інструментом, вокальними навичками чи технікою диригування, що передбачає професійне викладання в навчальних закладах.

Ступінь складності включених до програми різних за жанрами, стилями, формою творів визначається програмовими вимогами.

Концертне виконання програми не повинно перевищувати 20-25 хвилин. Виконання програми вступного випробування визначає технічно-виконавський рівень та музичне мислення вступника, його артистизм, сценічну культуру, знання творчості композиторів, особливостей індивідуального стилю, музичної мови, етапів розвитку музичного мистецтва різних епох та мистецьких напрямів. Диригентське або вокальне виконання засвідчує володіння мануальною технікою та вокальною майстерністю (диригентський жест, показ вступу і зняття, зміни темпу, нюансування, динамічні відтінки) та сценічно-естетичну культуру.

**ПРОГРАМНІ ВИМОГИ
КОНЦЕРТНЕ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ З ПРОФІЛЬНОГО
ІНСТРУМЕНТУ**

(два різнохарактерні твори за вибором)

ФОРТЕПІАНО

1. Твір великої або середньої форми;
2. П'єса кантиленного або віртуозного характеру чи концертний етюд.

БАЯН, АКОРДЕОН, ЦИМБАЛИ

1.
оліфонія (циклічний твір: прелюдія і fuga, токато, партита), або Сонатна форма (соната, концерт, сюїта) або варіації на народні теми (обробка народних мелодій, парафраз, фантазія, рапсодія).
2.
вір довільної форми (кантилена, віртуозна п'єса, естрадна і джазова імпровізація).

БАНДУРА

1. Поліфонія (прелюдія і fuga, пасакалія, чакона) або Велика форма (концерт, соната, сюїта, варіації).
2. П'єса довільної форми (кантиленного або віртуозного характеру) або вокально-інструментальний твір (дума, арія, романс, обробка української народної пісні).

СКРИПКА, АЛЬТ, ВІОЛОНЧЕЛЬ, КОНТРАБАС

1. Сонати і партити (2 частини) або Велика форма (концерт, I або II і III частини).
2. П'єса або твір віртуозного характеру.

ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ

1. Твір великої форми (концерт, соната).
2. П'єса або твір віртуозного характеру.

КОНЦЕРТНЕ ДИРИГУВАННЯ ХОРОМ

1. Хоровий твір великої форми із супроводом фортепіано.
2. Хоровий твір а cappella.

ВОКАЛЬНА МАЙСТЕРНІСТЬ

1. Арія або романс.
2. Вокальний твір a cappella.

ПЛАН УСНОЇ АНОТАЦІЇ ПРЕДСТАВЛЕНИХ ТВОРІВ ДО ВИКОНАННЯ

1. Короткий літературно-художній аналіз твору.
2. Короткі відомості про творчість авторів.
3. Загальна характеристика творчого стилю композитора.
4. Історія написання виконуваного твору.
5. Співвідношення між літературним першоджерелом і використаним композитором текстом (для вокальних та хорових творів).
6. Визначення проблематики (сюжет, тема, ідея)
7. Літературно-стилістичний аналіз поетичного тексту (для вокальних і хорових творів).
8. Музично-теоретичний аналіз твору (форма твору, фактура, ладотональний план, гармонія, метроритм, мелодика твору).
9. Характер супроводу (для вокальних і хорових творів).
10. Вокально-хоровий аналіз (для вокальних і хорових творів).
11. Тип і вид хору. Діапазони хорових партій. Теситурні умови. Ансамбль хору. Стрій хору.
12. Інтонаційні труднощі.
13. Ритмічні труднощі.
14. Диригентські та вокальні труднощі (для вокальних і хорових творів).
15. Виконавський аналіз (Трактування темпу та агогіки в зв'язку із образно-емоційною палітрою хорового твору. Фразування. Виділення місцевих та загальних кульмінацій. Динамічний план твору).
16. Звуковедення та його співвідношення з дикційними й динамічними особливостями. Характер хорового співочого дихання. Проблеми виконавсько-диригентської роботи (для вокальних і хорових творів).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії	Підкритерії	Бали
Складність програми (50 балів)	Програма абітурієнта не відповідає вимогам за кількістю творів, анотація творів неповна, малозмістовна, відсутні основні відомості про авторів творів;	-20
	Програма абітурієнта не відповідає вимогам за жанрами та формами укладення	-15
	Програма абітурієнта не відповідає вимогам за складністю підібраних творів	-15
Якість виконання нотного тексту (50 балів)	Відтворення нотного тексту з неточностями та помилками відповіді на запитання неправильні, не висвітлюють зміст поставлених питань.	-20
	Недостатність музичної ерудиції, що проявляється у неточному стилістичному виконанні програми	-15
	Технічні похибки та зупинки, неграмотне стилістичне виконання програми;	-15
Переконливість інтерпретації та виразність виконання (50 балів)	Інтонування з помилками у творах, допущення текстових помилок (темп, метроритм, штрихи, поверхове відтворення стильових особливостей творів); погрішності у звуковидобуванні та звуковеденні,	-20
	Недоліки у фразуванні та динаміці недостатня ритмічна координація виконавських жестів;	-15
	Виразне, інтонаційно чисте виконання програмового матеріалу, але допущення ряду помилок (супровід співу надто голосним акомпанементом, форсований звук, темпові,	-15

	ритмічні неточності, поверхове відтворення музичного образу твору); зрив чи зупинка під час виконання твору,	
Виконавське мислення та розуміння стилю (50 балів)	Погрішності у побудові кульмінацій та цілісному оформленні твору, недостатня емоційність під час виконання програми.	-20
	У виконанні різних технічних, динамічних прийомів, допущення штрихових невідповідностей;	-15
	Невиразна та недостатня артистично-сценічна культура та витримка.	-15
200 балів		-200 балів